

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 546/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Gucmanova 670/19, Leopoldov, proti postupu Okresného súdu Trnava v konaní sp. zn. 5Nt/69/2024 a jeho upovedomeniu z 27. augusta 2024 a proti postupu Okresného súdu Galanta v konaní sp. zn. 2T/78/2016 a jeho upovedomeniu z 3. septembra 2024 takto

r o z h o d o l :

- Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**
- Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. septembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a svojho práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru postupom a upovedomením okresných súdov o jeho návrhu na preskúmanie skoršieho odsúdenia. Sťažovateľ navrhuje napadnuté upovedomenia zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Trnava na ďalšie konanie. Požaduje finančné zadosťučinenie po 13 500 eur od každého z označených súdov. Tiež žiada o ustanovenie právneho zástupcu.

2. Sťažovateľ bol rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 2. novembra 2017 uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolanej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Za to mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 12 rokov. Krajský

súd týmto rozsudkom zrušil v celom rozsahu rozsudok Okresného súdu Galanta sp. zn. 2T/78/2016 z 28. júna 2017.

3. Sťažovateľ podal 21. augusta 2024 na Okresnom súde Trnava návrh, ktorým sa domáhal opätovného posúdenia skutku, za ktorý bol odsúdený, pretože bol toho názoru, že ho aktuálna právna úprava posudzuje miernejšie. Tiež sa domáhal skrátenia uloženého trestu odňatia slobody, pretože jeho dĺžka presahuje hornú hranicu trestnej sadzby pre taký trestný čin. Sťažovateľovi bolo 29. augusta 2024 doručené napadnuté upovedomenie Okresného súdu Trnava, z ktorého je zrejmé, že jeho návrh sa postupuje podľa § 397 ods. 2 Trestného poriadku „*per analogiam*“ Okresnému súdu Galanta z dôvodu, že tento okresný súd rozhodoval vo veci v prvom stupni. Upovedomením Okresného súdu Galanta z 3. septembra 2024, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 9. septembra 2024, mu bolo oznámené, že právoplatný rozsudok nie je možné meniť riadnymi opravnými prostriedkami a ani iným spôsobom zasiahnuť do výroku o vine, treste či spôsobe jeho výkonu. Zároveň mu bolo oznámené, že pokiaľ nesúhlasí s uloženým trestom, má možnosť podať mimoriadny opravný prostriedok, a to obnovu konania podľa § 393 Trestného poriadku.

4. Sťažovateľ tvrdí, že už vykonal deväť rokov z uloženého trestu odňatia slobody. Podľa neho skutok, pre ktorý bol odsúdený v roku 2017, by po novelách Trestného zákona zákonom č. 105/2022 Z. z. a zákonom č. 40/2024 Z. z. s účinnosťou od 1. mája 2022 a 6. augusta 2024 mal byť kvalifikovaný ako trestný čin podľa § 171 ods. 1 a 4 písm. b) Trestného zákona s hornou hranicou trestnej sadzby šesť rokov. Preto vzhľadom na znenie § 438j Trestného zákona a to, že trest odňatia slobody mu bol uložený pred 1. májom 2022 za trestný čin podľa § 171 alebo § 172 Trestného zákona, podal na Okresnom súde Trnava návrh na opätovné posúdenie jeho trestnej veci a skrátenie uloženého trestu. Podľa sťažovateľa sa sudy jeho návrhom odmietli zaoberať, pritom už tri roky vykonáva trest nad hodnou hranicou trestnej sadby ustanovenej v § 171 ods. 4 Trestného zákona. Jeho návrh bol akoby odročený na neurčito, čím dochádza k porušovaniu jeho práva na osobnú slobodu, ako aj práva na prístup k súdu.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená, čo je dôvodom na to, aby bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá. Sťažovateľ sa svojím návrhom adresovaným Okresnému súdu Trnava, v ktorého obvode aktuálne vykonáva trest odňatia slobody, domáhal skrátenia trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 2. novembra 2017, ktorý v ten deň nadobudol právoplatnosť. Právoplatnosť rozhodnutia charakterizuje jeho nezmeniteľnosť a záväznosť. Nezmeniteľnosť ako formálnu stránku právoplatnosti definuje skončenie prípadu, teda o veci už nemožno ďalej konať. Výnimočne v presne ustanovených prípadoch a určeným postupom sa pripúšťa zrušenie právoplatného rozhodnutia, napríklad na základe uplatnených mimoriadnych opravných prostriedkov. Záväznosť rozhodnutia je výrazom konečného rozhodnutia vo veci, čo znamená, že vec je vyriešená definitívne a záväzne. To sa vzťahuje aj na výrok o treste ako súčasť odsudzujúceho rozsudku.

6. Z obsahu ústavnej sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ sa domáhal prehodnotenia skutku a zmeny či úpravy výroku o treste právoplatného odsudzujúceho rozsudku krajského súdu z 2. novembra 2017, čo je možné iba za základe mimoriadneho opravného prostriedku. V prípade sťažovateľa prichádza do úvahy iba obnova konania podľa § 393 a nasl. Trestného poriadku. O tom sťažovateľa jasne upovedomil Okresný súd Galanta v oznámení z 3. septembra 2024. Postup okresného súdu pri vybavení návrhu sťažovateľa, ako aj oznámenie sťažovateľovi nie je prejavom svojvôle či zjavného právneho omylu. Naopak, je prejavom korektnej aplikácie trestnoprávnej normy na prípad sťažovateľa. Rovnaký záver platí aj na postup Okresného súdu Trnava, ktorý návrh sťažovateľa postúpil Okresnému súdu Galanta ako súdu príslušnému na rozhodovanie o obnove konania.

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti poukazuje na to, že o prehodnotenie skutku a úpravu trestu sa domáhal na základe § 438j Trestného zákona. K tomu je potrebné uviesť, že uvedené prechodné ustanovenie súvisí s novelou Trestného zákona uskutočnenou zákonom č. 105/2022 Z. z. účinnou od 1. mája 2022, ktorej účelom a cieľom bolo zmiernenie neprímerane prísneho postihovania osôb užívajúcich alebo prechovávajúcich marihuany, ako aj zníženie už uložených trestov za takýto trestný čin. Sťažovateľ však bol odsúdený za drogovú trestnú činnosť týkajúcu sa drogy metamfetamínu, teda nie marihuany. Prípadné prehodnotenie či zníženie trestu si preto sťažovateľ nemohol uplatňovať na základe ustanovenia § 438j Trestného zákona. Navyše, aj po účinnosti zákona č. 105/2022 Z. z. v prípade drogovej trestnej činnosti súvisiacej s inou drogou ako marihuany sa na skutok sťažovateľa vzťahovali trestné sadzby totožné s tými, na základe ktorých mu bol uložený trest. Právne posúdenie, ako aj postup oboch okresných súdov v súvislosti s návrhom sťažovateľa je správny. Preto nie je možné dospieť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa. Je potrebné uviesť, že sťažovateľovi však nič nebráni podať návrh na obnovu konania, o čom ho jasne upovedomil Okresný súd Galanta.

8. Sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní pred ústavným súdom ustanoviť fyzickej alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nebolo vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. októbra 2024

Robert Šorl
predseda senátu